

Föreläsning 8

DD1315
Programmeringsteknik
7,5 hp

Klass & objekt

- Problem: vi kan bara beskriva en (1) tärning med första exemplet.
- Lösning: Skriv en klass. Ur denna kan man sedan skapa godtyckligt antal objekt, t ex 5 tärningar
- En klass innehåller:
 - instansvariabler
 - instansmetoder
 - Konstruktör
- Metoder är funktioner som är deklarerade inuti en klass.
- Att skapa ett objekt kallas instantiering
- objekt = instans, orden används tyvärr omväxlande.
- Instansmetoder och instansvariabler är unika för respektive objekt,

Innehåll

- Klass & objekt
- Instantiering
- Instansvariabler & instansmetoder
- Konstruktör
- self

Exempel

```
# Dice2.py
import random

class Dice:

    def kasta(self):
        self.utfall = random.randint(1,6)

d1 = Dice()
d2 = Dice()
d1.kasta()
d2.kasta()
print (d1.utfall)
print (d2.utfall)
d2.kasta()
print (d1.utfall)
print (d2.utfall)
```

Exempel

```
# Dice1.py
import random

utfall = 0

def kasta():
    global utfall
    utfall = random.randint(1,6)

kasta()

print (utfall)
```

Instantiering

- När man skapar ett nytt objekt måste man ange klassen:
 - `d1 = Dice()`
- Man kan även skapa objekt av de fördefinierade datatyperna på samma sätt
 - `s = str("Hej")`
 - `i = int(5)`
 - `pi = float(3.14)`
- Man får en variabel som *refererar* till objektet, dvs håller reda på var i minnet objektet lagras.
- Därför skapas **inte** ett nytt objekt av `d2 = d1` utan endast en referens till samma objekt som `d1` refererar till!

Instansvariabler & instansmetoder

- De **variabler** som är unika för varje tilltänkt objekt (t ex tärningens utfall för en tärning) blir en **instansvariabel**. Dessa når man genom referensen (t ex d1.utfall). En instansvariabel existerar under hela objektets livscykel och är tillgänglig från objektets samtliga metoder.
- De **metoder** som är unika för varje tilltänkt objekt (t ex att kasta tärningen) blir en **instansmetod**. Dessa når man genom referensen (t ex d1.kasta()). En instansmetod och dess eventuella lokala variabler existerar (likt andra metoder/funktioner) endast då den exekveras

Exempel 1 / 2

```
# Dice3.py
import random

class Dice:

    def __init__(self, färg):
        self.utfall = 0
        self.färg = färg

    def kasta(self):
        self.utfall = random.randint(1,6)
```

Konstruktör

- Om objektet man skapar behöver några initiala egenskaper (t ex att en tärning ska vara av en specifik färg för att skilja den från andra tärningar) kan man skriva en konstruktör. En konstruktör är en funktion som anropas vid instantiering.
- Konstruktorns namn är alltid `__init__`
- Via parametrar kan man ge indata till konstruktorn
- Normalt består en konstruktör av tilldelningssatser som ger instansvariablerna värden.
`d1 = Dice('röd')`

Exempel 2 / 2

```
d1 = Dice('röd')
d2 = Dice('blå')
d1.kasta()
d2.kasta()
print (d1.färg + ': ', d1.utfall)
print (d2.färg + ': ', d2.utfall)
d2.kasta()
print (d1.färg + ': ', d1.utfall)
print (d2.färg + ': ', d2.utfall)
```

self

- I en instansmetod kan man använda referensen *self*.
- *self* refererar till det aktuella objektet:
`def __init__(self, färg):`
 `self.färg = färg`
- I exemplet ovan refererar *self* till det objekt som konstruktorn håller på att skapa.